



مرکز تحقیقات گیاهان دارویی
و فرآورده های طبیعی

کدمدرک:

PT- HR- 004

خانواده گیاه : Asteraceae

Scientific name : *Calendula officinalis*



دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
دانشکده داروسازی



گل همیشه بهار (آبرون) (نام علمی: *Calendula officinalis* از خانواده Asteraceae است. همیشه بهار گیاهی از تیره ستاره ای، علفی و پایا است. ساقه هوایی افراشته منشعب و دارای پرزهای غده ای گل آن زرد رنگ است. گیاهی علفی، یک ساله دارای ساقه ای به طول ۲۰ تا ۵۰ سانتی متر است، برگهایی ساده بیضوی، دراز، پوشیده از کرک، با کناره های موجدار و به رنگ سبز، مایل به قهوه ای روشن دارد، روی ساقه منشعب آن کاپیتول های درشت و زیبا ظاهر می گردد که به تناسب گرما و رطوبت محیط زندگی، به طور منظم صبح ها در فاصله ساعت ۹ تا ۱۰ شکفته و سپس در بعد از ظهرها بین ساعات ۴ تا ۵ جمع می گردد. کاپیتول های آن دارای دو نوع گل یکی لوله ای و دیگر زبانه ای به رنگ زرد مایل به نارنجی و واقع در حاشیه نهنج است. میوه فندقه و قهوه ای رنگ و سطح آن نا صاف می باشد. از خانواده کاسنی است. عملکرد این گیاه ضد التهاب و قاعده آور است.

| تاریخ اجرا: | تصویب کننده: دکتر داود احمدی مقدم | تأیید کننده: دکتر شیرین مرادخانی | تهیه کننده: سارا اکبری |
|--------------------|-----------------------------------|----------------------------------|------------------------|
| تاریخ بازنگری: | سمت: | سمت: | سمت: |
| شماره صفحه: ۱ از ۲ | تاریخ و امضاء: | تاریخ و امضاء: | تاریخ و امضاء: |



مرکز تحقیقات گیاهان دارویی
و فرآورده های طبیعی

کدمدرک:

PT- HR- 004

خانواده گیاه : Asteraceae

Scientific name : Calendula officinalis



دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان
دانشکده داروسازی

خواص دارویی

ضد نفخ معده و روده، تحریک کننده کار کلیه ها، افزایش دهنده جریان خون و فعالیت های قلبی می باشد. عصاره هیدروالکلی گیاه همیشه بهار کوهی در درمان التهاب اثربخشی قابل ملاحظه ای اعمال می کند. ماده مؤثره و اثربخش آن هلنالین است که موجب مهار فاکتور کپی برداری NF-kappa B (Transcription) می شود. این ماده، فاکتور TNF α که توسط ماکروفاژهای ایجادکننده التهاب تولید می شود را مهار می کند. از طرف دیگر عوامل مؤثر دیگر در ایجاد التهاب مانند سیتوکین ها، اینترلوکین-1 و 6، TNF α و پروتئین C فعال را به طور قابل ملاحظه ای کاهش می دهد. افزون بر مهار عوامل یاد شده با مهار آنزیم سیکلواکسی ژناز-2 از سنتز پروستاگلندین های مؤثر در ایجاد التهاب پیشگیری می نماید. یک ژل محتوی عصاره گل های همیشه بهار کوهی که به طور موضعی روی عضله ساق پای مرد داوطلب استفاده شده در تسکین درد عضلانی مؤثرتر از دارونما بوده است. با توجه به اینکه مواد موثره گیاه همیشه بهار در گل ها ساخته و ذخیره می شود، شرکت دارویی زردبند جهت استخراج مواد موثره و تولید عصاره هیدروگلیکولی از گل این گیاه استفاده می کند. عصاره همیشه بهار بدلیل وجود تری ترپن و فلاونوئید دارای اثرات ضد التهابی بوده و در ترمیم زخم مؤثر است. فلاونوئید موجود در عصاره گیاه همیشه بهار می تواند بیان آنزیم های سیکلواکسیژناز (COX) و لیبواکسیژناز (LOX) را که در ایجاد التهاب نقش دارند، مهار کند. عصاره گیاه همیشه بهار با توجه به خواص ضد باکتریایی و ضد میکروبی اش می تواند از طریق کاهش پلاک دندان، التهاب لثه را بهبود بخشد. عصاره این گیاه همچنین برای درمان درماتیت، سوختگی های حرارتی، اگزما، آکنه، رگ های واریسی و هموروئید استفاده می شود. (۱-۳).

به طور کلی مهم ترین کاربردهای این گیاه:

بهبودکننده زخم

ضد التهاب

نرم کننده

مرهم

قاعده آور

ضد میکروب

منابع

| تاریخ اجرا: | تصویب کننده: دکتر داود احمدی مقدم | تأیید کننده: دکتر شیرین مرادخانی | تهیه کننده: سارا اکبری |
|--------------------|-----------------------------------|----------------------------------|------------------------|
| تاریخ بازنگری: | سمت: | سمت: | سمت: |
| شماره صفحه: ۱ از ۲ | تاریخ و امضاء: | تاریخ و امضاء: | تاریخ و امضاء: |



مرکز تحقیقات گیاهان دارویی
وفراورددهی گیاهی

کدمدرک:

PT- HR- 004

خانواده گیاه : Asteraceae

Scientific name : Calendula officinalis



دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده داروسازی

Adela P, Constantin B, Sanda, A, Carmen S.(2003). HPLC analysis of carotenoids in four varieties of Calendula officinalis L. flowers. Acta -1
Biologica, Vol 47:37-40.

Bako E, Deli J. Toth G.(2000). HPLC study on the carotenoid composition of Calendula Products. Journal of biochemical and biophysical -2
methods, 53: 241-250.

Delia Loggia R; Tubaro A; Sosa S; Becker H; Saar St, Isaac O.(1994). The role of triterpenoids in the topical anti-inflammatory activity of -3
Calendula officinalis flowers. Planta Medica, , 60: 516- 520.

| | | | |
|--------------------|-----------------------------------|----------------------------------|------------------------|
| تاریخ اجرا: | تصویب کننده: دکتر داود احمدی مقدم | تأیید کننده: دکتر شیرین مرادخانی | تهیه کننده: سارا اکبری |
| تاریخ بازنگری: | سمت: | سمت: | سمت: |
| شماره صفحه: ۱ از ۲ | تاریخ و امضاء: | تاریخ و امضاء: | تاریخ و امضاء: |